

**Etelä-Savon
hyvinvointialue**

**Etelä-Savon hyvinvointialueen
pelastustoimen
omavalvontaohjelma**

Pvm.

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. Pelastustoimen palvelujen johtaminen ja kehittäminen	2
3. Laadun hallinta	3
4. Pelastustoimen palvelut.....	4
5. Hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvonta.....	4

1. Johdanto

Pelastustoimen järjestämisestä säädetyn lain (613/2021) 16 §:n mukaisesti hyvinvointialueen on varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen. Hyvinvointialueen on varmistettava pelastustoimen palvelujen saatavuus, laatu ja vaikuttavuus. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista. Hyvinvointialueen on laadittava järjestämisvastuuseensa kuuluvista pelastustoimen tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma. Ohjelmassa tulee määritellä, miten pelastustoimen velvoitteiden noudattaminen kokonaisuutena järjestetään ja toteutetaan. Omavalvontaohjelmassa on todettava, miten pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja toteutumista, laatua sekä vaikuttavuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava julkisessa tietoverkossa ja muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Tämän omavalvontaohjelman tarkoituksena on kuvata Etelä-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvontaa ja siihen liittyvää suunnittelua, kehittämistä ja prosesseja.

2. Pelastustoimen palvelujen johtaminen ja kehittäminen

Johtamisen tasot voidaan jakaa strategiseen, taktiseen ja operatiiviseen johtamiseen. Strateginen taso viittaa pitkän aikavälin suunnitteluun, josta vastaa organisaation ylin johto. Taktinen taso viittaa keskipitkän aikavälin suunnitelmiin, joista vastaa organisaation linjajohto. Operatiivisella tasolla viitataan organisaation päivittäisen toiminnan johtamiseen, josta vastaavat suorittavan portaan esimiehet. Käsitteenä johtaminen sisältää nämä kaikki johtamisen tasot.

Pelastustoimen järjestämislain sisäministeriö johtaa, ohjaa ja valvoo yleisesti pelastustointia ja sen palvelujen saatavuutta ja tasoa. Sisäministeriön tehtävänä on huolehtia myös pelastustoimen valtakunnallisista valmisteluista ja järjestelyistä sekä kehittää eri ministeriöiden ja toimialojen yhteistoimintaa pelastustoimessa.

Valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi valtakunnalliset strategiset tavoitteet kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita sekä onnettomuusuhkia ja muita uhkia vastaavan laadukkaan ja kustannusvaikuttavan pelastustoimen järjestämiselle. Tavoitteiden tulee perustua 15 §:ssä tarkoitettuun sisäministeriön selvitykseen sekä mahdollisiin muihin pelastustoimen toimintaa ja taloutta koskeviin seurantatietoihin. Lisäksi tavoitteissa on otettava huomioon valtioneuvoston asettamat julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:n mukaisesti aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon kansallisesti merkittävät riskit, selvitettävä alueella esiintyvät uhkat ja arvioitava niistä aiheutuvat riskit sekä määriteltävä toiminnan tavoitteet, käytettävät voimavarat, tuotettavat palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon myös

valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Päätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämistä. Päätöksen tulee olla voimassa määräajan.

Hyvinvointialueen on tehtävä uusi palvelutasopäätös, jos uhkat, riskit tai 8 §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston vahvistamat strategiset tavoitteet muuttuvat oleellisesti

Valmiuslain (1552/2011) 3 §:n mukainen toiminta poikkeusolosuhteissa on huomioitava palvelutasoa määriteltäessä. Pelastustoimen palvelujen suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtana on, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Käytännössä palvelujen johtaminen muodostuu prosesseista, ihmisten kyvykkyyksistä ja työkaluista, joiden avulla palvelut sekä niiden tuottaminen toteutetaan. Palvelujen johtamisen keinoin varmistetaan palvelujen laatu, toiminnan jatkuva parantaminen, palvelutuotannon systemaattinen kehittäminen sekä palvelutason jatkuva hallinta ja monitorointi.

Palvelujen johtamisen tavoitteena on:

- Kehittää palveluita jatkuvasti hyödyntämällä tehokkaasti olemassa olevia resursseja ja mahdollisuuksia.
- Varmistaa organisaation toiminnan jatkuvuus.
- Tuottaa vaatimusten mukaisia palveluita kustannustehokkaasti ja palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Johtamisen ja ohjauksen toimivat prosessit sekä palaute- ja poikkeamatiedon systemaattinen hyödyntäminen toiminnan kehittämiseksi johtamisen kaikilla tasoilla ovat keskeisiä elementtejä omavalvonnan toteuttamiseksi organisaatiossa.

3. Laadun hallinta

Palveluiden laadun ja turvallisuuskulttuurin kehittäminen tapahtuu jatkuvana syklinä. Tällöin suunnittelu, toteutus, analysointi ja toiminta seuraavat toisiaan. Kehittämisessä tulee tehdä kansallista ja alueellista yhteistyötä sekä rakentaa myös toimialan yhteisiä laatu- ja turvallisuuskulttuuria parantavia käytäntöjä. Laadukkaalla tuotanto-organisaatiolla on selkeät menettelytavat turvallisuuden seurantaan ja arviointiin.

Turvallisuuskulttuuria seurataan säännöllisesti ja toimintaa ohjataan jatkuvaan turvallisuuskulttuurin kehittämiseen. Hyvän turvallisuuskulttuurin tunnusmerkkinä on, että henkilöstö raportoi avoimesti poikkeama-, läheltäpiti-, haitta- ja vaaratapahtumista ja toimintaa kehitetään raportoiduista laatu- ja turvallisuuskulttuurin kertyneen tiedon perusteella. Kertyvän tiedon pohjalta tehdään jatkuvaa riskienarviointia ja panostetaan organisaation oppimiseen.

Asiakkailta ja henkilöstöltä saatu palautetieto käsitellään järjestelmällisesti. Esimiehillä ja johtajilla on vastuu nostaa asiat syyllistämättä avoimeen keskusteluun. Palveluiden laatua ja kokonaisvaltaista turvallisuuskulttuuria parannetaan riskienhallinnan avulla. Turvallisuus- ja laatuongelmien ennakoinnilla estetään vahinkoja, vaaratilanteita ja toiminnan kannalta kielteisiä tapahtumia sekä palvelutapahtuman yhteydessä että omaa toimintaa koskien. Palveluiden laatuun vaikuttavia turvallisuuden keskeisiä osa-alueita ovat mm. asiakas- ja potilasturvallisuus, henkilö- ja tilaturvallisuus, henkilöstön työturvallisuus, tietoturvallisuus sekä kokonaisvaltainen organisaation jatkuvuudenhallinta. Turvallisuusriskit tulee huomioida niin strategisessa kuin käytännön toiminnan riskienhallinnassa. Strategisella tasolla arvioidaan palvelujen tarvetta, saatavuutta ja laadun varmistamista pitkällä aikajänteellä. Operatiiviseen toimintaan liittyvien riskien hallinnan tulee olla osa jokapäiväistä toiminnan seuranta, arviointia ja kehittämistä.

4. Pelastustoimen palvelut

Onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta, varautuminen ja väestönsuojelu muodostavat pelastustoimen kokonaisuuden, jonka valmius kattaa kaikki onnettomuustapaukset päivittäisistä onnettomuuksista suuronnettomuuksiin asti. **Etelä-Savon alueen pelastustoimen voimassa oleva palvelutasopäätös uusitaan voimaanpanolain (616/2021) 1.4 §:n mukaisesti viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2023 hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksellä. Hyvinvointialueen pelastustoimen organisaatio vastaa alueen pelastustoimen organisaatiota.**

Pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palveluihin kuuluvat:

- 1) pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa;
- 2) pelastustoimen valvontatehtävät;
- 3) väestön varoittaminen vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä;
- 4) pelastustoimintaan kuuluvat tehtävät.

5. Hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvonta

Etelä-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvontaa tehdään vuoden 2023 aikana siten, että turvallisuuslautakunnalle raportoidaan pelastustoimen voimassa olevan ja hyvinvointialueelle siirtyvän palvelutasopäätöksen toteutumisesta 31.4., 31.8. ja 31.12. tilanteesta.

Etelä-Savon turvallisuuslautakunta valmistelee vuoden 2023 aika esityksen pelastustoimen palvelutasopäätökseksi siten, että siitä on päätetty aluevaltuustossa 1.12.2023 mennessä. Palvelutasopäätöksen hyväksymisen jälkeen turvallisuuslautakunta hyväksyy pelastustoimen omavalvontaohjelman.

Etelä-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvonta 2023	Vastuhenkilö
Pelastustoimelle kuuluva ohjaus	Jani Jämsä
Pelastuslaitos antaa ohjausta ihmisille, yrityksille ja yhteisöille pelastuslain velvoitteiden täyttämässä. Ohjausta toteutetaan pääsääntöisesti turvallisuusviestinnän keinoin päällystöviranhaltijaresursseilla.	
Pelastuslaitos kehittää yhteistyössä eri viranomaisten välistä ohjaustyötä. Vastuhenkilöt edistävät tätä yhteistyötä.	
Pelastustoimelle kuuluva valistus ja neuvonta (turvallisuusviestintä)	
15 % pelastuslaitoksen alueen väestöstä tavoitetaan	
Pelastuslaitos suorittaa turvallisuusviestintää vuosittain päivitettävän turvallisuusviestintäsuunnitelman mukaisesti.	
Turvallisuusviestintää koordinoi nimetty koulutusvastaava. Turvallisuusviestintä on osa tehtäväkuvaava kaikilla pelastuslaitoksen työntekijöillä ja viranhaltijoilla. Sopimuspalokunnat ovat tärkeä kumppani turvallisuusviestinnässä lähellä alueen ihmisiä ja yhteisöjä.	
Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi	
Pelastuslaitos osallistuu mahdollisuuksien mukaan muiden viranomaisten ja yhteisöjen käynnistämiin turvallisuutta lisääviin hankkeisiin ja projekteihin. Yhteistyön toteutumista arvioidaan tapahtuneiden onnettomuuksien määrällä.	
Palontutkinta	
Pelastustoimella on vähintään viisi nimettyä palontutkijaa.	
Onnettomuusuhkia ja toteutuneita onnettomuuksia seurataan vuosittain.	
Valvontatehtävät	
Pelastuslaitos laatii valvontasuunnitelman vuosittain ja se tarkistetaan silloin kun siihen on erityinen syy.	
Valvontatyö toteutetaan valvontasuunnitelman ja siinä esitettyjen toimintamallien mukaisesti.	

Pelastuslaitos tekee yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa antamalla pyynnöstä lausuntoja, toimimalla pelastustoimen asiantuntijana sekä osallistumalla valvontayhteistyöhön.	
Valvontatehtäviin käytetään noin 13 henkilötyövuotta.	
Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaiset valvontatehtävät	
Uudet kemikaali-ilmoitukset käsittelee neljä nimettyä päällystöviranhaltijaa. Ilotulitteiden yksityisen käytön ilmoitukset ja ilotulitusnäytösten lausunnot käsittelevät paloasemaryhmien palopäälliköt	
Nuohous	
Etelä-Savon pelastuslaitos ottaa vastaa nuohoojien kirjalliset ilmoitukset paloasemaryhmittäin, jos nuohooja havaitsee tulisijassa tai savuhormissa sellaisia vakavia vikoja tai puutteita, joista tulisijaa käytettäessä voi aiheutua tulipalon vaara.	
Pelastustoiminta, varautuminen päivittäisiin tilanteisiin	Tuomo Halmeslahti
Etelä-Savon pelastuslaitos on varautunut hoitamaan tehtävänsä päivittäisissä onnettomuuksissa, normaaliajan häiriötilanteissa, poikkeusoloissa ja väestönsuojelutilanteissa. Etelä-Savon pelastuslaitos perustaa suuronnettomuusvalmiuden 2 tunnin kuluessa siitä, kun ensimmäinen yksikkö on vastaanottanut hälytyksen.	
Palvelutasopäätöskaudella hankitaan, yhdessä naapuripelastuslaitosten kanssa, sähköautopalojen sammutuskontti	
Korkealta pelastaminen pidetään nykyisellä tasolla	
CBRNE valmius pidetään nykyisellä tasolla	
Maastopelastamisen suorituskyky vähintään nykyisellä tasolla	
Toimintavalmiustoteuma/päätös. Pidetään nykytasolla	
Sammutusvesisuunnitelma on ajantasainen. Etelä-Savon pelastuslaitos on varautunut suurpaloihin ja metsäpaloihin riittävällä säiliöautokapasiteetilla (25 kpl), moottoriruiskukapasiteetilla (10 kpl/yli 1600l/min ja n. 79/kpl/alle 1000 l/min) ja metsäkoneen metsäpalonsammutuslaitteistolla. Säiliöpaloautojen lukumäärä pidetään nykyisellään ja uusitaan siten, että niiden keski-ikä ei nouse, raskaiden moottoriruiskujen määrää tullaan lisäämään. Palvelutasopäätöskauden aikana hankitaan toinen metsäkoneen metsäpalonsammutuslaitteisto.	
Riskinarviointi päivitetään vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä, kun arvioidaan toiminnan, talouden ja palvelutasopäätöksen toteumaa. Tarkempi analyysi ja riskinarvio tehdään palvelutasopäätöskauden lopulla, kun valmistellaan uutta palvelutasopäätöstä.	Jani Jämsä

24/7 valmiudessa seuraavilla paikkakunnilla: Mäntyharju, Kangasniemi, Mikkeli, Juva, Pieksämäki, Puumala, Savonlinna, Sulkava ja Punkaharju.	
24/7 periaatteella mitoitettujen paloasemat Etelä-Savossa ovat Mikkeli, Savonlinna ja Pieksämäki vähintään vahvuudella 1+3.	
Pelastustoiminnan toimintavalmius on järjestetty siten, että ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikataavoite saavutetaan vuosittain vähintään 50 % tehtävistä I-III riskiryhmissä.	
Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikataavoite toteutuu vuosittain vähintään 50 % kiireellisistä tehtävistä I-III riskiryhmissä	
Pelastustoiminnan keskimääräinen toimintavalmiusaika pysyy vuosien 2015–2019 tasolla vuosittain tarkasteltuna. Vuosina 2015-2019 se oli 17:39	
Ensimmäisen yksikön keskimääräinen toimintavalmiusaikataavoite minuutteina ja sekunteina riskiryhmistä riippumatta on enintään 13:00 (kaikki kiireelliset tehtävät)	
Pelastusjoukkueen keskimääräinen toimintavalmiusaikataavoite on I riskiryhmässä se, että pelastusjoukkueen tulisi olla pelastustoiminnan johtajaa lukuun ottamatta paikalla 20 minuutin kuluessa siitä, kun ensimmäinen yksikkö on vastaanottanut hälytyksen. II ja III riskiryhmässä tavoitteena on, että joukkueen tulisi olla pelastustoiminnan johtajaa lukuun ottamatta paikalla 30 minuutin kuluessa siitä, kun ensimmäinen yksikkö on vastaanottanut hälytyksen	
Johtamisjärjestelmä ja tilannekeskus	
Pelastuslaitos on varautunut vesialueilla ja saarissa tapahtuviin onnettomuuksiin siten, että kahdella vakinaisella henkilöstöllä miehityksellä paloasemalla on vesisukellusvalmius. Pintapelastusvalmius on kaikilla niillä toimipaikoilla, minkä vastalueella on merkittävä vesipelastusriskiä.	
Riskiaika on 1.4.-31.8. välinen ajanjakso ja valmiudensääntämismuutosten mukaisesti päätetty muu ajanjakso.	
Savusukellus, liikenneonnettomuus, kemikaalitorjunta (kemikaalipuku/roiskesuojapuku / kylmäsuojapuku), eläimenpelastus, pintapelastus, öljyntorjunta ja jälkivahinkojen torjuntavalmius pidetään taulukossa /resurssilistauksessa olevalla tasolla kaluston ja koulutuksen suhteen.	
Varautuminen häiriötilanteisiin	Tuomo Halmeslahti
Laajamittaisissa häiriötilanteissa pelastustoimen voimavarat suunnataan turvallisuuden kannalta merkittäviin tehtäviin. Lähtökohta on kuitenkin se, että palvelutuotanto pystytään pitämään kohdassa 3.8. päätetyllä tasolla.	

Etelä-Savon pelastuslaitoksen toimintavalmiutta päivittäisistä onnettomuuksista, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa säädellään valmiussuunnitelman ja valmiudenkohottamisparametrien mukaisesti.	
Suuronnettomuustilanteessa pystytään perustamaan viesti -ja johtokeskus vähintään 2 tunnin kuluessa siitä, kun ensimmäinen yksikkö on vastaanottanut hälytyksen.	
Väestön varoittamisjärjestelyt pidetään vuoden 2020 tasolla.	
Poikkeusolot	Jani Jämsä
Etelä-Savon pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma päivitetään palvelutasopäätöskauden aikana	
Pelastustoiminnan järjestelyjen on tehty siten, että tavoitteet ovat lähtökohtaisesti samoja kuin normaalioloissa.	
Palvelutuotannossa tehdään sopeuttamistoimia valtioneuvoston valmiuslain käyttöönottoasetusten ja soveltamisasetusten mukaisesti.	
Väestönsuojelutilanteet	Jani Jämsä
Vuosien 2021–2023 aloitetaan siirtyminen pelastuslaitoksen väestönsuojeluun varautuminen valmiuskeskusten avulla toteutettavaksi. Valmiuskeskusten avulla on mahdollista hoitaa myös muita häiriötilanteisiin kuuluvia tehtäviä yhdessä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa ja siten tarjota asukkaille entistä paremmin palveluita onnettomuus, häiriö- ja poikkeusoloissa. Valmiuskeskusten perustaminen tehdään yhdessä kuntien ja alueella olevien järjestöjen ja muiden viranomaisten kanssa	
Valmiuskeskusten tilat ja materiaali hankitaan yhdessä kuntien ja muiden alueella olevien järjestöjen kanssa erilliseen sopimukseen perustuen.	
Etelä-Savon pelastuslaitos varaa oman henkilöstönsä pelastustoimen tarpeisiin.	
Pelastustoimen ohjeet ja suunnitelmat	Seppo Lokka
Etelä-Savon pelastuslaitoksen toimintaa ohjataan toimialajohtajan/pelastusjohtajan hyväksymien suunnitelmien, ohjeiden ja määräyksiä avulla.	
Pelastustoimen suunnitelmat laaditaan sisäministeriön asetuksen pelastustoimen suunnitelmista (1363/2018) mukaan.	

Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat ja niitä koskevat harjoitukset toteutetaan sisäministeriön asetuksen ulkoisista pelastussuunnitelmista (1286/2019) mukaan.	
Kansainvälinen pelastustoiminta	Tuomo Halmeslahti
Etelä-Savon pelastuslaitoksella on ajan tasalla oleva suunnitelma kansainvälisen avun vastaanottamiseen ja siihen liittyviin järjestelyihin.	
Etelä-Savon pelastuslaitos osallistuu kansainväliseen toimintaan, jos sisäministeriö pyynnön osoittaa ja pelastuslaitokselta löytyy ko. suorituskykyä.	
Etelä-Savon pelastuslaitoksen henkilöstön osallistuessa kriisinhallinta tehtäviin tai koulutukseen palvelusuhteen ehtoissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja sopimuksia. Osallistuminen kriisinhallintatehtäviin ja ko. koulutukseen on henkilöstön vapaaehtoisuuteen perustuvaa.	
Kehittäminen	Seppo Lokka
Turvallisuusviestinnän uudelleen organisointi palveluskauden aikana. Parannetaan koko henkilöstön edellytyksiä (mukaan lukien sopimuspalokuntien) ja mahdollisuuksia osallistua turvallisuusviestintään. Ennakoinnin lisääminen turvallisuusviestinnässä ja pelastusviranomaisen antamassa ohjauksessa. Erityisryhmille suunnattua turvallisuusviestintää kehitetään. Turvallisuusviestintää kehitetään yhdessä Itä-Suomen pelastuslaitosten kanssa.	
Riskiperusteisen valvontatoiminnan ja- menetelmien, sähköisten palveluiden ja asioinnin kehittäminen Etelä-Savon pelastuslaitoksessa ja yhteistyössä pelastuslaitosten kumppanuusverkoston kanssa (työryhmät, kokoukset vaativat työaikaa ja resursseja). Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki -2025 onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelman vaikuttavuustavoitteiden huomioiminen omissa toimintasuunnitelmissa omaan riskianalysiin painottuen. (Määrälliset tavoitteet korvataan vaikuttavuustavoitteilla, yhdenmukainen palvelu, pelastustoimi sisäisen turvallisuuden keskiöön).	Jani Jämsä
Harjoitusalueen kehittäminen Joroisissa. Vuoden 2021 aikana tehdään tarkempi suunnitelma harjoitusalueen kehittämisestä. Harjoituslaitteita/välineitä hankitaan 2022 vuoden alusta alkaen, kun tarkempi suunnitelma ja talousarvio on vahvistettu.	
Itä-Suomen pelastuslaitoksilla on ollut yhteinen tilannekeskus ISTIKE, jonka palveluita on tuotettu yhteistyössä. Vuoden 2021 aikana on tarkoitus siirtyä keskitettyyn toimintamalliin, jonka yhteydessä ISTIKE tilannekeskus toimii Kuopiossa.	
Sopimuspalokuntatoiminnan kehittäminen. Sopimuspalokunnilla ja sivutoimisella henkilöstöllä on merkittävä rooli palvelutuotannossa. Sopimuspalokuntien ja sivutoimisen henkilöstön muodostamien palokuntien elinvoiman lisäämiseksi laaditaan erillinen kehittämissuunnitelma yhdessä palokuntien kanssa.	

<p>Valmiuskeskusten perustaminen ja käyttöönotto etenee suunnitelmien mukaisesti siten, että vuosien 2023-2024 aikana toiminta saadaan vakiinnutettua.</p>	
--	--